

TÜRKİYE YANGINDAN KORUNMA YÖNETMELİĞİ - 2007

*“Yolumuz; ilim, irfân ve
insanlık sevgisi üzerine kurulmuştur.”*

Hacı Bektaşî Veli

Türkiye genelinde geçerli olan ve 2002 yılında yayımlanan “Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik”te karşılaşılan problemlerin azaltılması, Yönetmeliğin Avrupa mevzuatına uyumlu hâle getirilmesi, mevcut yapılar ile ilgili hükümlerin eklenmesi, yanlış yorumların ve hatalı yazımların düzeltilmesi, Yönetmeliğin sadeleştirilmesi, bürokrasinin azaltılması ve teknolojik gelişmelerin ilave edilmesi gibi sebeplerle yeni bir yönetmelik hazırlandı.

Yangın yönetmelikleri; sanayinin gelişimi, tüketilen enerji türünün değişimi, üretim tekniklerindeki gelişmeler ve kullanılan yeni malzemeler göz önüne alınarak, en fazla her beş yılda bir gözden geçirilmelidir. Nitekim Avrupa Birliği Komisyonu, standartların her beş yılda bir yeniden değerlendirilmesi zorunluluğunu getirmiştir. Gelişmiş ülkelerdeki yangın yönetmeliklerinde, birkaç yıl arayla değişiklikler ve ilaveler yapılmaktadır.

Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik’in, 2002 yılında Bakanlar Kurulu tarafından yayınlanmasının ardından, Yönetmeliğin uygulanmasında karşılaşılan problemlerin azaltılması için 2003 yılında başlatılan çalışmalar 2007 yılında tamamlandı.

1. 2002 Yönetmeliğinin Değiştirilme Sebepleri

Yönetmeliğin değiştirilmesi için birçok sebep vardı. Öncelikle, Yönetmeliğin Avrupa mevzuatına uyumlu hâle getirilmesi gerekiyordu. Ayrıca mevcut yapılar ile ilgili hiçbir hüküm bu Yönetmelikte yer almıyor, bu hükümlerin eklenmesi gerekiyordu. Bunun dışında yanlış yorumların, hatalı yazımların düzeltilmesi, Yönetmeliğin sadeleştirilmesi, bir taraftan bürokrasinin azaltılması, diğer taraftan da, teknolojik gelişmelerin ilave edilmesi için Yönetmeliğin değiştirilmesi elzemdi.

Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) ile ilişkileri çerçevesinde, 1996 yılında Türkiye'nin Gümrük Birliği'ne dahil olması kararının yürürlüğe girmesinden itibaren geçen beş yıl içinde, AB teknik mevzuatını kendi iç yasal düzenlemelerine dahil etmesi hükmüne bağlanmıştır. Bu demektir ki, yasal olarak Avrupa mevzuatını uygulamak zorundayız, devlet olarak bunu taahhüt etmişiz. Bilindiği gibi TSE de, 1996 yılından itibaren Avrupa normlarına geçmeye başlamıştır.

2002 Yönetmeliğine göre, 200 yatak kapasitesini geçen 3000 m² üzerindeki alanların üç yıl içerisinde yönetmeliğe uygun duruma getirilmesi gerekiyordu. Aslında bu Yönetmelik hükümleri, değil üç yıl, üç yüz yıl içinde bile mevcut yapılar için bina yıkılmadan uygulanamazdı. Mevcut bir binada kabloların halojen kabloya dönüştürülmesi, merdivenin yıkılıp genişletilmesi gibi hususların gerçekleşmesi sadece yazıda kalırdı. İşte bu konularda mevcut yapılara esneklik getirilmesi için de, 2002 yılında yürürlüğe giren Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in değiştirilmesi gerekiyordu.

Hataların düzelmesi, detayların ve tekrarların azaltılması, mümkün olduğu kadar Türkçe kelimelerin kullanılması, bölümler arası dil birliğinin sağlanması gerekiyordu (meselâ, bir yerde 'kaçış merdiveni', başka bir yerde 'yangın merdiveni' deniliyordu). Diğer taraftan, güncel standartların oluşturulması, bir taraftan da 1996'dan itibaren Avrupa normlarına geçerken eski standartların Yönetmelikten çıkartılması gerekiyordu.

2. 2002 Yönetmeliğinin Değiştirilme Süreci

Yönetmeliğin değiştirilmesi için, İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nden Sayın Sabahattin Özçelik ile birlikte beş yıl uğraştık. Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik'in 2002 yılında yayımlanmasından bir yıl sonra, Yönetmeliğin değişiklik çalışmalarına görüşler alınarak başlandı. Bu görüşler, 2004 yılı başından itibaren Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından sivil toplum kuruluşlarından, mühendis ve mimar odalarından, üniversitelerden alındı. Bu görüşlere göre neler yapılabileceği tartışılmaya başlandı. Alınan görüşlerden sonra sorunların ve aksaklıkların değerlendirilmesi, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, İstanbul Teknik Üniversitesi ve İstanbul İtfaiyesi tarafından ayrı ayrı ele alınmaya başlandı ve İçişleri Bakanlığı'nda bir komisyon oluşturuldu.

İlk taslağı, gelen görüşler doğrultusunda, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nden *Sabahattin Özçelik*, *Kaya Şenyurt* ve *Rıza Uzun*, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden ben *Abdurrahman Kılıç*, *Kazım Beceren* ve İstanbul

İtfaiyesi'nden *Ali Karahan, Tuncay Akdağ, Numan Bulburu, Beril Tamgaç, Kadir Karabulut, Mahmut Abacı, Funda Cerbezer ve Hüseyin Hançerli*'den meydana gelen heyet olarak 2003 yılında hazırlamaya başladık. İlk aşamada, yönetmeliğin Avrupa Birliği normlarına uygun hâle getirilmesi, yeni standartların ilave edilmesi, yanlış yorumlanan kısımların açıklanması ve uygulanmayan maddelerin çıkarılması gibi hususlara öncelik verdik.

Taslak hazırlandıktan sonra, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü tarafından çalışmalara Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın katılımı kararı alındı. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'ndan *Sevilay Armağan* ve *Sedat Altındaş* ile Gazi Üniversitesi'nden *Fusun Demirel*'in katılımıyla İstanbul'da bir hafta süren tartışmalı toplantıların ardından ikinci taslağı hazırladık.

İkinci taslaktan sonra, mevcut yapılarla ilgili çalışmaya başladık. Mevcut yapılarla ilgili ilk taslağı, daha çok İstanbul İtfaiye Müdürlüğü'nden *Tuncay Akdağ* ve *Numan Bulburu* ile hazırladım. Taslağı, İçişleri Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'ne gönderdik. İçişleri Bakanlığı'nda yapılan incelemelerin ardından, Yönetmeliğin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu'na gönderilmesi ve bu Kuruldan görüş alınması kararına varıldı.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın görüş bildirmesini değil, Yönetmeliğin sahibi olmasını istiyorduk. İçişleri Bakanlığı'ndan Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na bir yazı gönderildi ve bu yönetmeliğin Bayındırlık ve İskân Bakanlığı koordinasyonunda düzenlenmesi istendi. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı konuyu üstlendi ve bu tarihten itibaren yeni bir dönem başladı. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı 19 kişiden oluşan Yönetmelik Hazırlama Komisyonu oluşturdu. Çoğunluğu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'ndan olmak üzere, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, İstanbul Teknik Üniversitesi, Gazi Üniversitesi ve İstanbul İtfaiyesi'den elemanlar Komisyona alındı.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı *Mahmut Küçük*'ün başkanlığındaki bu komisyonda; Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'ndan *Yurdanur*

Yerlikaya, Neval Aksoy, Suna Kotan, Celalettin Kırbaş, Sevilay Armağan, Sedat Altındaş, Murat Bayram, Harun Erpolat, Yılmaz Küçük ve Gamze Parlayan; İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü'nden Sabahattin Özçelik, Kaya Şenyurt ve Rıza Uzun; İstanbul Teknik Üniversitesi'nden ben ve Kazım Beceren; İstanbul İtfaiye Daire Başkanlığı'ndan Ali Karahan, Tuncay Akdağ ve Numan Bulburu ile Gazi Üniversitesi'nden Füsün Demirel görev aldı.

Bu komisyonun oluşturulmasının ardından, konunun önemini belirtmek üzere Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Faruk Nafiz Özak ile bir toplantı yapıldı. Mevcut binaların mutlaka yönetmeliğe girmesi ve yönetmeliğin değişmesi gerektiğini anlattım. Bu toplantıya kadar Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nda etkin olan görüş, 2002 Yönetmeliğinin bazı maddelerinin değiştirilmesiydi. Ancak, Yönetmeliğin bazı maddelerinin değil, tamamının yenilenmesi gerekiyordu. Sayın Bakanın bu gerekliliğe sıcak bakarak Yönetmeliğin yenilenmesi gerektiğini söylemesi ile, dört gün süren ikinci toplantıyı, Ankara'da Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nda, heyet üyeleri ile birlikte gerçekleştirdik. Böylece Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın koordinasyonundaki ilk taslak hazırlanmış oldu.

Taslak yeniden hazırlandığı için yeniden görüş alınması gerektiğine karar verildi ve 81 ayrı kuruluştan görüş istendi. Görüşler, önce Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın kendi bünyesinde oluşturduğu ekip tarafından değerlendirildi. Görüşlerin hepsi birbirlerinden farklıydı. Bazı kuruluşların “uygun” dediğine, bazı kuruluşlar “uygun değil” diyordu. Bu sebeple “bizim kuruluşumuzun görüşü hiç göz önüne alınmadı” diyenler oldu. Bu doğru; ancak 81 kuruluşun görüşleri bir araya getirildiği zaman hangisinin daha uygun olduğuna karar vermek ve birini esas almak gerekiyordu. Değerlendirmenin ardından, İstanbul İtfaiye Daire Başkanlığı'nda, beş gün boyunca aralıksız süren yeni bir toplantı daha yaptık ve Komisyonla birlikte ikinci taslağı hazırladık.

Tamamen teknik muhtevalı olan bu taslak, Hukuk Müşaviri Suna Kotan tarafından hukukî bakımından değerlendirildi ve mevzuat diline uygun olarak yeniden kaleme alındı. Taslak, Komisyona değiştirilmiş bir hâlde geldi. Teknik konuların hukukî dil ile ifade edilmesi safhasında herhangi bir anlam kayması olup olmadığı bakımından taslağı değerlendirmek üzere, İstanbul'da İtfaiye Daire Başkanlığı'nda beş gün süren toplantılar yapıldı. Bu toplantılarda düzeltmeler hakkında tartıştık, birçok konuyu yeniden görüştük ve taslağa son şeklini verdik.

Taslağın yürürlüğe konulmasına ilişkin işlemler başlayınca, özellikle petrol ve LPG dernekleri tarafından bazı maddelerin değiştirilmesi konusunda baskı yapılmaya başlandı. Bu konuda birkaç kez toplantı yaptık. Toplantılarda, yeni konulan maddelerin hemen hemen tamamının uluslararası yönetmelikler baz alınarak düzenlendiğini, aldığımız değerlerin aslında Avrupa normları olduğunu belirttik. Taslak yayımlanmak üzere Başbakanlık'a sevk edildi ve Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün bazı konularda itirazları ve bazı maddelerin yeniden değerlendirilmesi konusunda talepleri oldu. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşarı Sayın Sabri Özkan Erbakan'ın uzlaştırıcı ve arabulucu yaklaşımıyla, Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ile mutabakata varıldı.

Bu arada Yönetmeliğin yayımlanması beklenirken seçim sürecine girildi. Yönetmelik yeni hükümet zamanında uygulanacağı için, "*Seçimi bekleyelim ve yeni Bakanlar Kurulu'na yürürlüğe konulsun*" denildi. Seçimlerin ardından Bakanlar Kurulu'nun kurulması beklendi. Bakanlar Kurulu kuruldu ve Başbakanlık'ça "yayımlanması için yeniden teklifte bulunulmak" üzere Yönetmelik Taslağı Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'na iade edildi. Yeniden toplantılar yapıldı, yeniden imza süreci başlatıldı ve Yönetmelik, yayımlanmak üzere bir kez daha Başbakanlık'a gönderildi.

Neticede, Binaların Yangından Korunması Hakkındaki Yönetmelik 27.11.2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kabûl edilip, 19.12.2007 tarihli ve 26735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konuldu. Bu yeni Yönetmeliğin hazırlanması, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Mahmut Küçük ve Sivil Savuma Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Sayın Sabahattin Özçelik'in sayesinde oldu. Yönetmeliğin hukukî metin hâline getirilmesi ve yayımlanması ise, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Hukuk Müşaviri Sayın Suna Kotan'ın emeği ile sağlandı. Ülkemizde bürokrasiyi yenen bürokratların olduğunu görmek, geleceğimizin daha iyi olacağı konusundaki umutlarımızı güçlendiriyor. Her üçüne de şükran borçluyum.

3. 2007 Yılında Yayımlanan Yönetmelikteki Yenilikler

Yönetmelikte; Genel Hükümler çerçevesinde amaç, kapsam, görevler ve yetkiler aktarılıyor. İkinci Bölüm’de temel kavramlar, taşıyıcı sistemler ve çelik yapılar ayrı maddeler hâlinde ele alınıyor. Daha sonraki kısımlarda, bina bölümleri ve tesisleri ile ilgili olarak kaçış yolları, kazan daireleri, yakıt depoları, mutfaklar, çay ocakları ve sobalar gibi tesisat mühendisliğini ilgilendiren konular ele alınıyor. Elektrik tesisatı, iç tesisat, aydınlatma, uyarı sistemleri, duman kontrol sistemleri gibi tesisat mühendisliği ile alakalı diğer konular da Yönetmelikte yerini alıyor. Söndürme sistemleri ile ilgili olan bölümde sulu söndürme sistemleri kapsamında yağmurlama (sprinkler) ve köpüklü söndürme sistemleri belirtiliyor. Yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı tehlikeli maddelerin depolanması ile ilgili kapsamlı bir bölüm de Yönetmelikte bulunuyor. Yönetmeliğin en önemli konularından biri de mevcut binalar.

3.1. Uygulama ve Sorumluluklar

Yeni yönetmelikte, sorumluluklar biraz daha netleştirilmek istendi. Yönetmelik içinde “sorumluluğun cezası şudur” demek mümkün değil, ancak sorumluluklar ve sorumlular net şekilde yer almakta. Yangın söndürme, algılama, duyuru, acil aydınlatma gibi aktif güvenlik sistemlerinin alınmamasında, tasarımdaki eksiklikler veya standartlara uygun olmayan durumlarda tasarım mühendisleri; yapımda eksiklik varsa veya standartlara uygun değilse yapımcı kuruluş; sistemin uyumlu çalışmaması işletmeden kaynaklanıyorsa bu durumda da işletmecii kuruluş doğrudan sorumlu olacaktır.

Yangın güvenliği sistemlerinin kurulması gerektiği yapı sahibine yazılı olarak bildirilmesine rağmen, yapı sahibi yangın güvenlik sistemlerini yaptırmamışsa, bu konuda “yapı sahibi sorumludur” diye bir madde Yönetmeliğe ilave edildi. Yangın hasarlarından dolayı mal sahipleri, mühendisler, müteahhitler, danışmanlar da kusurlu olabiliyor. Diğer taraftan, yapı ruhsatı verme yetkisi olan mercilerin bunları denetleme, sigorta şirketlerinin -ki bu zamana kadar uygulanmayan bir madde bu- sigorta etmeden önce yapıların Yönetmeliğe uygun olup olmadığını kontrol etme yetkisi var; bu da bazılarına göre çok gereksiz ama bana göre çok önemli bir maddedir. Yurtdışındaki uygulamalarda, sigorta şirketleri her noktayı tek tek kontrol ettikten sonra sigorta yapmaktadır. Ülkemizde de uygulamanın benzer şekilde olması gerekir.

Yönetmelikte hangi konuda, kimin kusurlu veya sorumlu olabileceği belirtilmiştir. Tasarımcıların en büyük şikâyeti, söyledikleri hâlde gerekli çalış-

maların mal sahipleri tarafından yaptırılmamasıdır. Yeni yönetmelikte, “Yangın söndürme ve algılama, duyuru ve acil aydınlatma gibi aktif yangın güvenlik sistemlerinin yeterli olmamasından; projenin eksik veya hatalı olması veya standartlara uygun olmaması hâlinde proje müellifleri, yapımın eksik veya hatalı olması veya standartlara uygun olmaması hâlinde ise müteahhit veya yapımçı firma sorumludur. Sistemin uygun çalışmaması işletmeden kaynaklanıyor ise, işletmecisi kuruluş doğrudan sorumlu olur. Yangın güvenlik sistemlerinin yaptırılmasının gerekli olduğu yapı sahibine yazılı olarak bildirildiği hâlde, yapı sahibi tarafından yaptırılmamış veya standartlara uygun yaptırılmamış ise, yapı sahibi sorumlu olur” denilmektedir.

Peki, yaptırım nedir? Yapı bu hükme uygun değilse, projelere yapı ruhsatı verilmeyecek! Bence Yönetmelik kapsamındaki en önemli yaptırımlardan bir tanesi budur. Bunun yanı sıra, yeni yapılan veya projede tadilat gereği değiştirilenler olmuşsa, kullanım izin belgesi ve çalışma ruhsatı verilmeyeceği Yönetmelikte belirtiliyor. Bu maddelere ilave olarak, Yönetmeliğe aykırı hareket edenlerin, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’na ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’na göre cezai işlem göreceği de Yönetmelikte belirtiliyor.

3.2. Mevcut Yapılar

2002 Yönetmeliğinde “kullanım amacı değişen veya ruhsat alma zorunluluğu gerektiren, esaslı onarım ve tadilat yapılacak mevcut yapılar” yeni yapı sayılıyordu. Yani bir binanın kullanım amacı değişirse, esaslı onarım getirirse veya tadilat yapılacaksa, yeni yapılara uygulanacak yönetmelik hükümleri uygulanıyordu. Bu uygulama sebebiyle büyük problem yaşıyordu. Balkonu değiştirmek de esaslı onarım sayılabiliyor ve küçük bir onarımda Yönetmeliğin yeni yapılara uygulanacak hükümleri uygulanmak isteniyordu. Bir taraftan da esaslı onarımın tarifi olmadığı için, her belediye kendine göre bir uygulama yapıyordu.

Yeni Yönetmeliğin en büyük yeniliği, mevcut yapılar ile ilgili bir bölümün olmasıdır. Diğer bölüm başlıkları olduğu gibi kaldı, ilave bir bölüm olarak mevcut yapılar Onuncu Bölüm’de yer aldı. Bu bölüm, sadece mevcut yapılar ile ilgili hususları içermektedir. Yeni yapılara göre mevcut yapılarda yangın merdivenleri, kaçış yolları ve yangın zonlaması konusunda daha esnek maddeler bulunmaktadır.

Ayrıca, “Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı almış olmakla birlikte, henüz yapımına başlanmamış yapılar bu Yönetmeliğe tabidir” ifadesi maddeler içerisinde yer alıyor. Bunun anlamı; eski Yönetmeliğe göre ruhsat almış bir yapıda inşaat başlanmadı ise, yapı yeni Yönetmeliğe göre yapılacak demektir.

Mevcut yapılarda Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra, kullanım amacı değişerek sağlık-egitim amaçlı kullanılacak tesisler ve kişi sayısı 200'den fazla olan yerler bu Yönetmeliğe tabi oldu. Diğer bir ifadeyle; mevcut bir bina otele çevrilirse, o yapı artık "mevcut bina" kapsamından çıkmış olacak. Mevcut binanın otel, sağlık veya eğitim amaçlı bir tesise dönüştürülmesi durumunda, bu yapının yeni bir bina gibi işlem görmesi gerekecek. Ancak, kişi sayısı 200'ü geçmiyorsa, sağlık, eğitim veya konaklama amaçlı değilse, yeni bir bina olarak değil mevcut bir bina olarak kabul edilecek.

3.3. Bina Bölümlerine İlişkin Maddeler

2002 Yönetmeliğinde, *"Tanımlanmamış, açıklık gereken hususlarda TSE standartları ve AB standartları esas alınır"* deniyordu. Yeni yönetmelikte *"Bu Yönetmelikte tanımlanmamış olan ve açıklık gereken hususlar hakkında, Türk Standartları, bu standartların olmaması hâlinde ise, Avrupa Standartları esas alınır. Türk veya Avrupa Standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, uluslararası geçerliliği kabul edilen standartlar da kullanılır"* denilmektedir. 'Gelişmiş ülkelerde kabul edilmiş' tanımı elbette izafi bir kavram ve 'bu ne demek?' diyenler çok olacaktır. Ama NFPA gibi bütün ulusların kabul ettiği standartlar var. Açık olarak belirtmemekle birlikte, burada NFPA kastedilmektedir. Elbette, uluslararası kabul edilir mi, edilmez mi, tartışmaya açıktır.

Kazan dairelerinin binanın diğer bölümlerinden ayrılması, yangına en az 120 dakika dayanıklı olması gerekiyor. Merkezi hâlde ve bir bütün hâlinde olması gereken kazan dairelerinde duman bacalarına ilave olarak, temiz ve kirli baca yapılması bir zorunluluktur. Aynı zamanda kaçış merdivenine doğrudan açılımı olmadan mutlaka bir güvenlik holü bulunması gerekiyor. Ayrıca kazan dairelerinde en az iki çıkışın olması ve bunların da duman sızdırmaz olmaları gerekiyor.

Sıvı yakıtların depolanmasıyla ilgili olarak da, 12 bin litreye kadar yakıtların bina içinde depolanacağı konusunda belirsizlikler vardı. Burada belirsizlikler az da olsa gideriliyor: Depo, bina içinde bodrum katta, tanklarında veya bina dışında olacak. 2002 Yönetmeliği'nde stok ihtiyacının 50 binden fazla olması hâlinde, yakıt tanklarının meskun mahalden ayrı ve bağımsız olması isteniyordu. Bu zor bir uygulama olduğundan 40 bin olarak değiştirildi ve meskun mahalden değil, binadan ayrı bir kat içinde olması gerektiği ortaya konuldu.

Bunların yanı sıra, kazan dairesi tabanına yakıt dökülmemesi için tedbir alınması ve dökülen yakıtın boşaltılması için bir kanal sistemi yapılması gerekiyor. Herhangi bir tehlike anında gazı kesecek ana kapatma vanası ile birlikte,

elektrik akımını kesecek olan devre kesici panosunun da kazan dairesi dışında kolay ulaşılabilecek bir yere konması gerekiyor. Bu doğrultuda gaz vanasını kesecek plaka, bina girişine yerleştirilecek ve gaz kullanılan kapalı bölümlerde gaz kaçağına karşı doğal veya mekanik havalandırma sağlanması gerekecek.

Yeni yönetmeliğin önemli maddelerinden biri de, LPG kullanılan kazan dairelerinin bodrum katta yapılamayacağı ile ilgili maddedir. Bu kapsamda, bodrum katta LPG kullanılan mutfaklarda LPG tüplerinin bulundurulamayacağı da belirtiliyor. Gaz algılayıcısının ortamdaki gaz kaçağını algılayıp uyarmasıyla devreye girecek emniyet tedbirlerinin alınması, ama ondan önce ikinci bir çıkış olup olmadığının da kontrol edilmesi gerektiği belirtiliyor. Konutlar ve alışveriş merkezi binaları içerisindeki, 100'den fazla kişiye fazla hizmet veren mutfaklarda davlumbazlara otomatik davlumbaz söndürücü konulması gerekiyor. Mutfakların bodrumda olması ve gaz kullanılması hâlinde, havalandırma sisteminin yapılması gerekiyor.

Motorlu taşıt ve ulaşım araçlarının park etmesi için kullanılan, araç kapasitesi 20'den fazla olan otoparklarda mutlaka itfaiye su alma ağzı ve yangın dolabı, yağmurlama (sprinkler) konulması gerekiyor. Toplam alanı 2000 m²'yi aşan bodrumlardaki kapalı otoparklarda ise, mekanik duman tahliyesi kullanılması gerekiyor. Ayrıca LPG veya sıkıştırılmış doğal gaz yakıtlı araçların da kapalı otoparklara giremeyeceği belirtiliyor.

3.4. Yürürlük

Son hükümler bölümünde; yürürlük, yürütme, yürürlükten kaldırılan mevzuat ve Yönetmeliğe aykırı hükümlerin ne olduğu konusu var. Bu kapsamda her türlü yapı, bina ve tesiste yangın güvenlik sistemlerinin yaptırılması, tasarım, yapım, bakım ve işletim esaslarının bu Yönetmeliğe uygun olması gerekiyor. Ayrıca *“Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı almış olmakla birlikte, henüz yapımına başlanmamış yapılar bu Yönetmeliğe tabiidir”* ifadesi maddeler içerisinde yer alıyor.

Belediyeler de dahil olmak üzere, kapsama dahil kurum ve kuruluşlar bu Yönetmeliği uygulayacaklardır. Eski Yönetmeliğe göre daha ağır şartlar getirilmediğinden, bu yönetmelik yürürlüğe konulmadan önce bir süre tanınmamıştır. Fakat mevcut yapılar için bir yıl süre tanınmış ve bu süre içerisinde, alınacak tedbirlerin gerekli kıldığı tesisatın yapımına başlanmış ise, yapım süresine bağlı olarak ilgili idare tarafından bir yılı aşmamak üzere ilave süre tanınabilmektedir.

Bu yönetmeliğin yayım tarihinden önce yürürlüğe konulmuş bulunan imar, yapı, deprem ve afet ile ilgili yönetmeliklerin, bu yönetmeliğe aykırı olan hükümleri uygulanmayacaktır. Aslında en önemli konulardan bir tanesi bu; çünkü belediyeler kendilerince yönetmelik çıkarıyorlar, bu yüzden kimin ne dediğinin belli olmadığı durumlarda kimin sözünün dinleneceği de belli olmuyor. Bu sebeple yönetmeliklerin birbirlerine uyumlu duruma getirilmesi gerekmektedir.

4. Sonuç

Yeni yönetmeliğin de kusursuz olduğu söylenemez, fakat bir öncekinden çok daha iyi olduğu söylenebilir. Bütün mevzuatlarda olduğu gibi, Yangından Koruma Yönetmeliklerinin de zaman içinde değiştirilmesi, geliştirilmesi ve eksikliklerinin giderilmesi gerekir. Bir yönetmelikte, teknik konuların çok açık ve detaylı olarak verilmesi mümkün değildir. Gelişmiş ülkelerde yönetmelikler çok kısa tutulmakta, standart ve kodlarla eksiklikleri tamamlanmaktadır. Diğer taraftan, mimarlık, makina mühendisliği, elektrik mühendisliği, kimya mühendisliği, inşaat mühendisliği, işletme mühendisliği gibi çok farklı disiplinleri içine alan yangın güvenliği yönetmeliğinin herkes tarafından kolaylıkla anlaşılabilir olması da beklenmemelidir. Özellikle Avrupa Normları esas alınarak hazırlanan standartların sayısı arttıkça ve sivil toplum kuruluşları tarafından yayınlar yapıldıkça, yönetmelikteki belirsizlikler azalacaktır.

Diğer taraftan, çok sayıda yönetmelik ve standart çıkarılsa da, uygulanmadıkça bunlar hiç bir işe yaramayacaktır. Türkiye’de yangın güvenliğinin sağlanması için, yönetmeliğin maddeleri uygulanmalı, kontrol ve denetimleri yapılmalı, problem olan maddeler değiştirilmeli ve teknolojinin getirdiği yenilikler ilave edilmelidir.

Yönetmelikler uygulanmadan eksiklikleri ve yanlışları anlaşılabilir. Gelişmiş ülkelerde, 20. yüzyılın başlarından itibaren yangın güvenlik önlemleri konusunda birçok yönetmelik çıkarılmış ve yangın söndürme teknolojisindeki gelişmeye bağlı olarak bunlar değiştirilmiştir. Eğer yangın yönetmeliği 21. yüzyılın başında değil de, 20. yüzyılın başında, hatta ortalarında hazırlanmış olsaydı, günümüzde hatası daha az olan yönetmeliklere sahip olurduk.